

เอกสารรายงานการวิจัย

เรื่อง รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อเสริมสร้างการจัดการความรู้ด้านการวิจัย
สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Online Learning Communities Model to Enhance Knowledge Management in Research
for Graduate Studies, Sukhothai Thammathirat Open University

อาจารย์ ดร.ชุตีวัฒน์ สุวัตถิพงษ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ชลภรณ์ สุวรรณสัมฤทธิ์

สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยวิชาการ

ประจำปี 2560

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ชื่อเรื่อง	รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อเสริมสร้างการจัดการความรู้ด้านการวิจัยสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ชื่อผู้วิจัย	อาจารย์ ดร.ชุตินันท์ สุวัตถิพงษ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ชลภรณ์ สุวรรณสัมฤทธิ์
ปีที่แล้วเสร็จ	2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต้องการรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อเสริมสร้างการจัดการความรู้ด้านการวิจัยของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2) พัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อเสริมสร้างการจัดการความรู้ด้านการวิจัยของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 3) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ใช้ชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อเสริมสร้างการจัดการความรู้ด้านการวิจัย 4) ศึกษาความสามารถในการจัดการความรู้ด้านการวิจัยของนักศึกษาที่ใช้ชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อเสริมสร้างการจัดการความรู้ด้านการวิจัย และ 5) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อเสริมสร้างการจัดการความรู้ด้านการวิจัย ขั้นตอนการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและศึกษาความต้องการรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อเสริมสร้างการจัดการความรู้ด้านการวิจัยของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระยะที่ 2 สร้าง (ร่าง) รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อเสริมสร้างการจัดการความรู้ด้านการวิจัย ระยะที่ 3 พัฒนาและตรวจสอบคุณภาพร่างรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อเสริมสร้างการจัดการความรู้ด้านการวิจัย และระยะที่ 4 แก้ไข (ร่าง) รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ฯ และประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ/นำเสนอรายงานการวิจัย ตัวอย่างที่ใช้ใน ระยะที่ 1 ประกอบด้วยอาจารย์ จำนวน 74 คน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 151 คน ตัวอย่างในระยะที่ 2 คือ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 5 คน ตัวอย่างในระยะที่ 3 คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 22 คน และตัวอย่างในระยะที่ 4 คือ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติทดสอบที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Sample t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ฯ ของอาจารย์และนักศึกษามีค่าเฉลี่ยในระดับมากเท่ากับ 3.73 และ 4.46 รายการที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด คือ เครื่องมือหรือเว็บไซต์ที่ให้บริการชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ที่เหมาะสม ได้แก่ Facebook , YouTube, Line หรือ LMS อื่นๆ เท่ากับ 4.14 และ 4.62 2) รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อเสริมสร้างการจัดการความรู้ด้านการวิจัยของ นักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ประกอบไปด้วย ขั้นตอนทั้งหมด 6 ขั้นตอน ได้แก่ (1) สร้างความรู้ (2) คัดเลือกความรู้ (3) ปรับความรู้ (4) เก็บความรู้ (5) จัดการความรู้ และ (6) เผยแพร่ความรู้ และองค์ประกอบของชุมชนทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) บุคคล (2) กิจกรรม (3) การสนับสนุน (4) เครื่องมือบนเว็บ และ (5) องค์ความรู้ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบด้านบุคคล การสนับสนุน และ เครื่องมือบนเว็บ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean=4.80, SD=0.45) และค่าเฉลี่ยของขั้นตอนการเผยแพร่ความรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.45 3) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากใช้ชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อเสริมสร้างการจัดการความรู้ด้านการวิจัยสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ผู้เรียนมีคะแนนความสามารถในการเขียนโครงการวิจัยในส่วนของชื่อโครงการฯ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ มีโอกาสที่จะทำงานวิจัยได้สำเร็จและการเขียนคำถามในการวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย และสมมติฐานการวิจัย ตามลำดับคิดเป็นร้อยละ 85.00 82.60 และ 80.00 ตามลำดับ และ 5) ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความพึงพอใจต่อด้านสื่อและเนื้อหาประเภทสื่อภาพอินโฟกราฟิกมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.70

คำสำคัญ: รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ในมหาวิทยาลัยเปิด การจัดการความรู้ด้านการวิจัยสำหรับการเรียนการสอนทางไกล

Title Online Learning Communities Model to Enhance Knowledge Management
in Research for Graduate Studies, Sukhothai Thammathirat Open University

Researcher Dr. Chutiwat Suwatthipong
Associate Professor Dr. Chalabhorn Suwansumrit

Year 2019

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the need for online learning communities model to enhance knowledge management in research for graduate studies, Sukhothai Thammathirat Open University, 2) to develop an online learning communities model to enhance knowledge management in research for graduate studies, Sukhothai Thammathirat Open University, 3) to study learning achievement of graduate students who use an online learning communities model to enhance knowledge management, 4) to study research knowledge management ability of graduate students who use an online learning communities model to enhance knowledge management and 5) to study the satisfactions of graduate students towards the online learning communities to enhance knowledge management in research. The research process was divided into four phases. The first phase was to study the concepts, theories, relevant research principles and study the needs of the online Learning communities model to enhance knowledge management in research for graduate studies. The second phase was to create (draft) model of online learning communities to enhance knowledge management. The third phase was to develop and validate the online learning communities model to enhance knowledge management. And the last phase was to revise the online learning communities model and evaluate quality by experts / present research reports. Sample used in the first phase was 74 lecturers and 151 graduate students, while the second was 5 experts in instructional design. The third phase used 22 graduate students. And the sample for the last phase was 5 experts in instructional design. Data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, and dependent sample t-test.

The results of the research were as follows; 1) the need for online learning communities model of lecturers and graduate students had the high average of 3.73 and 4.46, the items with the highest average are tools or websites that provide appropriate communities, including Facebook, Youtube, Line or other LMS of 4.14 and 4.62; 2) the online learning communities model to enhance knowledge management in research for graduate studies, Sukhothai Thammathirat Open University consists of 6 steps: (1) create (2) select (3) adapt (4) keep (5) manage and (6) publish. There were 5 elements of online learning communities model namely (1) people (2) activity (3) supporting (4) tools on web and (5) knowledge. The research found that the factors of people, supporting and tools on web were most appropriate (Mean=4.80, SD=0.45) and step of knowledge publish was most appropriate (Mean=4.80, SD=0.45); 3) graduate students had posttest score using online learning communities model higher than the pretest score at .05; 4) the posttest score significant highest mean was the ability to write research projects in the name of the project followed by the opportunity in completing research and writing research questions, research objectives and research hypothesis (85.00 82.60 and 80.00 percent); 5) and graduate students satisfied with the online learning communities, in overall, at the highest level where the media and the media type and the infographic had the highest average of 4.70.

Keyword(s) : Online Learning Communities model in open university,
Knowledge management in research for distance learning